

PANKKIBAROMETRI II/2021

15.6.2021

Sisällysluettelo

1 Kotitalouksien luotonkysyntä edelleen vahvaa.....	4
2 Yritysten luotonkysyntä elpymässä	7

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselyinä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin II/2021 saatiin yhteensä 64 kpl vastauksia, joista 34 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 30 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely II/2021 tehtiin touko-kesäkuun vaihteessa.

Lisätietoja: Asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksille on kevään 2021 aikana myönnetty huomattavasti enemmän luottoja kuin vuosi sitten. Koronapandemian vaikutus vertailuajankohtana näkyy tässä selvästi. Myös odotukset lainanottohalukkuudesta ovat parantuneet lisää edellisen barometrin jo valmiiksi korkeista luvuista. Samalla tarve lainojen joustomahdollisuuksien käytölle nähdään vähäiseksi. Lainoja arvioidaan otettavan etenkin oman asunnon hankintaa ja remontointia varten. Myös kulutustavaroita ollaan taas valmiita hankkimaan lainarahalla.

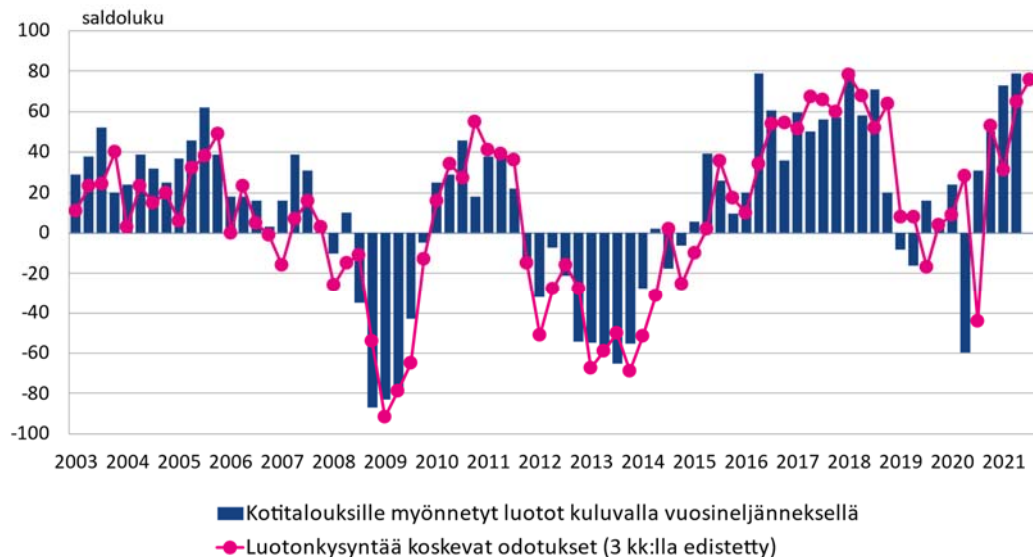
Yritystenkin luotoksessa on näkyvässä kasvua. Kevään 2021 aikana luottoja on myönnetty jonkin verran enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Tulevan kesän luotonkysynnän odotuksia kuvaavat arviot ovat kuitenkin jo vahvassa kasvussa: saldoluku pomppasi 53 pisteeseen. Koronan hellittämisen luomat odotukset ovat tuomassa uutta toivoa yrityssectorille. Silti otettavan lainan odotetaan menevän edelleen ensisijaisesti käyttöpääoman vahvistamiseen ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin. Mutta nyt kuitenkin myös investointeihin otettavien lainojen kysynnän arvioidaan vahvistuvan.

Kotitalouksien riskinottohalukkuuden sijoittamisessa odotetaan kasvavan edelleen. Osakkeiden ja osakerahastojen suosion saldoluku nousi ennätysmäisen korkealle tasolle 93 pisteeseen. Myös asunto- ja kiinteistösijoitukset nähdään selvästi aiempaa houkuttelevimpina. Säästövakuutuksiinkin ollaan aiempaa valmiimpia sijoittamaan. Kotitalouksien raha siis etsii erityisen aktiivisesti hyvää tuottoa.

1 Kotitalouksien luotonkysyntä edelleen vahvaa

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksille on myönnetty vuoden 2021 toisella vuosineljänneksellä selvästi enemmän luottoja kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (kuvio 1.). Myönnettyjä luottoja kuvaava saldoluku nousi 79 pisteeseen edellisen kyselyn 73 pisteestä. Yksikään vastaajista ei arvioinut luottoja myönnetyn vähemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Saldoluvun vahva positiivinen kehityssuunta oli odotettavissa, sillä vertailuajankohta kyselyssä oli kevään 2020 synkin korona-aika. Pitkän aikavälin keskiarvo¹ (+18) ylitettiin selvästi. Odotukset kotitalouksien luotonkysynnästä seuraavalla neljänneksellä ovat nekin kasvussa vuodentakaiseen verrattuna. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku nousi 76 pisteeseen.

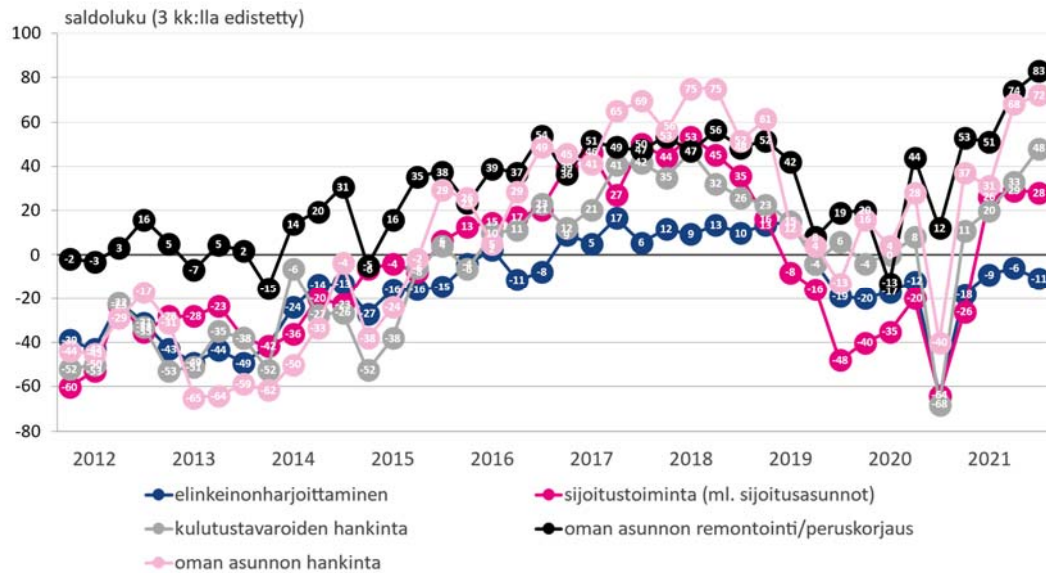
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Luottoja odotetaan kysyttävän kesällä 2021 aiempaa enemmän erityisesti oman asunnon remontointia varten (kuvio 2.). Sen saldoluku nousi 83 pisteeseen, korkeammalle kuin koskaan aiemmin. Remontti-into on niin vahvaa, että on jopa uutisoitu sahatavaran saanti ongelmista. Huomattavaa on, että oman asunnon remontointia varten otettavien luottojen saldoluku on ollut positiivinen koko korona-ajan. Myös oman asunnon hankinnan saldoluku nousi huomattavan korkealle, 72 pisteeseen. Lisäksi kulutustavaroiden hankintaan ja sijoitustoiminnan rahoittamiseen otetuilla luotoilla on arvioitu olevan selvästi aiempaa enemmän kysyntää tulevana kesänä. Vain elinkeinon harjoittamiseen liittyvien lainojen kysyntä näyttää vieläkin olevan lievästi vähenemässä.

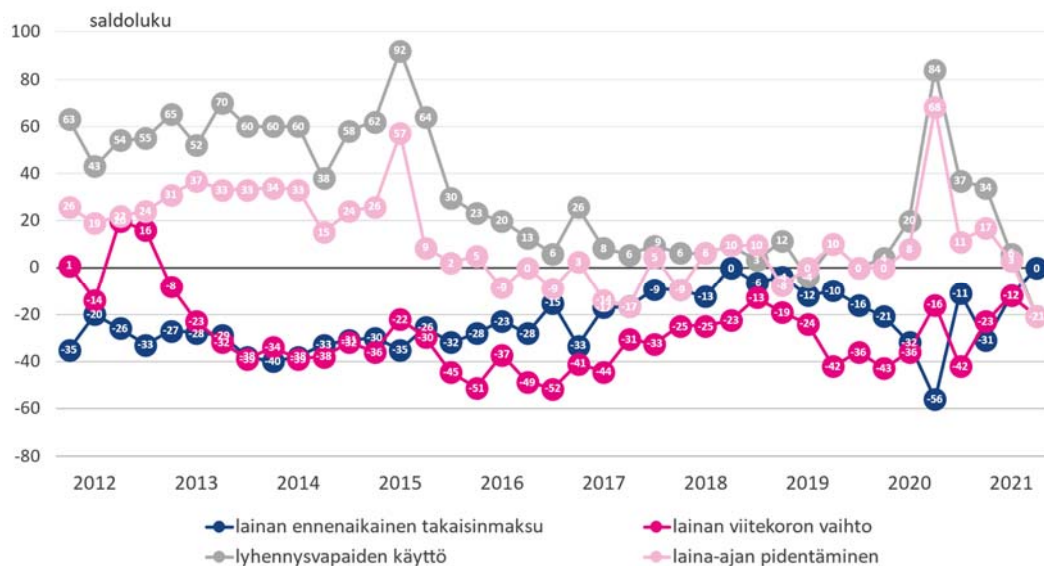
¹ Vuosien 1997–2021 keskiarvo.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

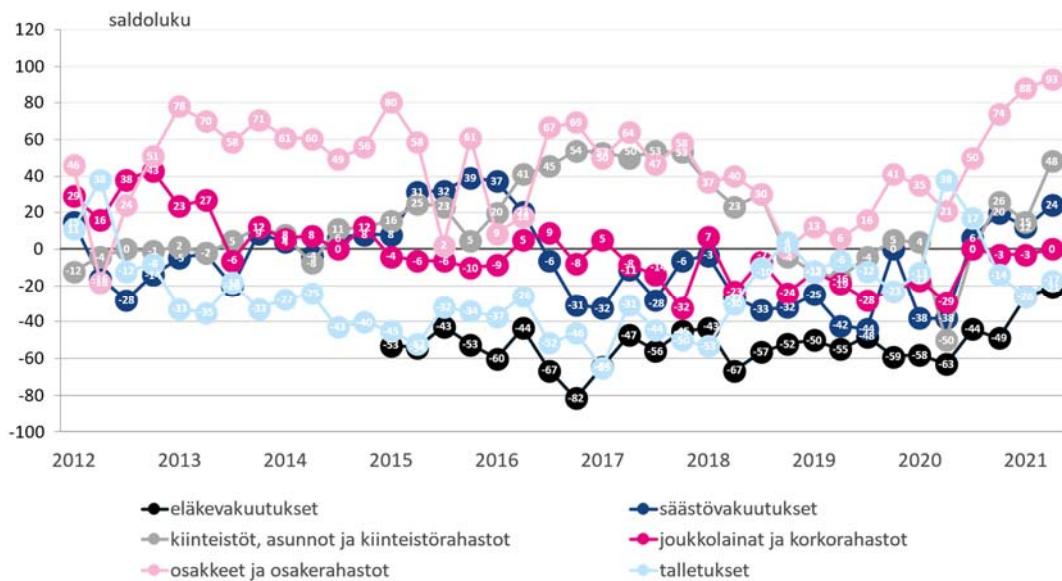
Lainanhoidon joustomahdollisuuksista lyhennysvapaiden käytön, laina-ajan pidentämisen ja lainan viitekoron vaihdon saldoluvut ovat kaikki päättyneet -21 pisteeseen. Lainojen kysynnän kasvaessa vahvasti onkin luontevaa, että joustomahdollisuuksien käyttö vähenee. Sen sijaan lainan ennakaisen takaisinmaksun kohdalla liki kaikki vastaajat arvoivat sen pysyvän ennallaan ja saldo nousi nolnaan oltuaan pitkään vahvasti negatiivinen (kuvio 3).

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehdoista osakkeiden ja osakerahastojen suosio on noussut ennätysmäisen korkealle tasolle kotitalouksien keskuudessa, saldoluku nousi peräti 93 pisteeseen (kuvio 4.). Yksikään vastaaja ei arvioinut niiden suosion vähenevän. Asunto- ja kiinteistösijoitukset nähdään selvästi aiempaa houkuttelevimpina, niiden saldoluku nousi 48 pisteeseen. Myös säästövakuutusten saldoluku nousi, nyt 24 pisteeseen. Sen sijaan talletusten suosio näyttää alenevan edelleen, saldoluku on nyt -17 pistettä. Aktiivinen sijoittaminen siis nähdään erittäin vahvana vaihtoehtona rahojen turvallisen pankkitilillä säilyttämisen sijaan.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

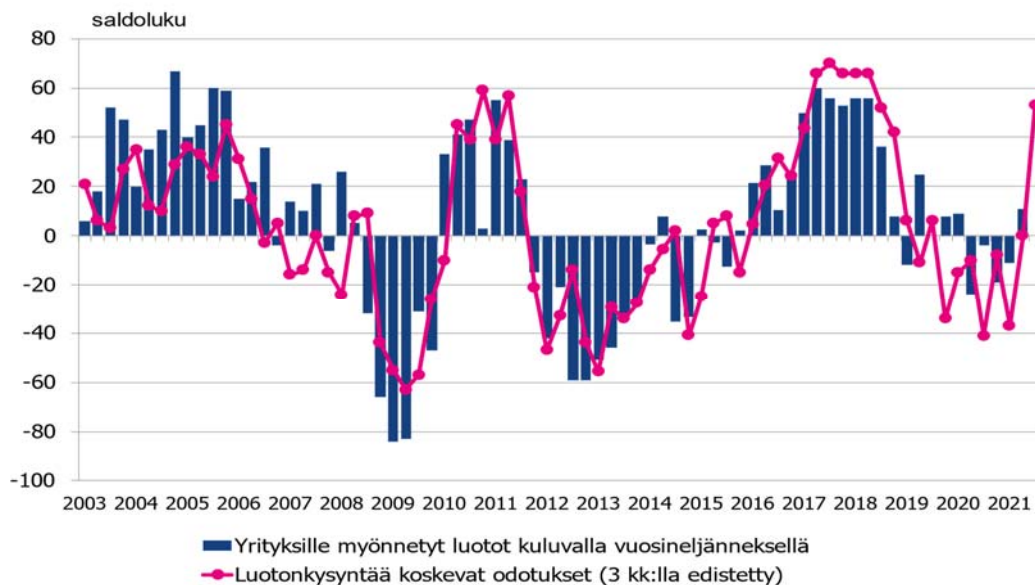

2 Yritysten luotonkysyntä elpymässä

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yrityksille on myönnetty kuluvan vuoden toisen neljänneksen aikana luottoja viime vuoden vastaavaa aikaa enemmän. Saldoluku nousi 11 pisteeseen (kuvio 5.), mutta jäi siis vielä hieman pitkän ajan keskiarvonsa (13)² alle. Tässäkin on huomattava, että vertailuajankohta osuu koronan pahimpaan aikaan.

Yritysten luotonkysynnän odotetaan kasvavan voimakkaasti kesän 2021 aikana. Sen saldoluku nousi 53 pisteeseen. Nyt yli 60 prosenttia vastaajista odottaa kysynnän vilkastuvan. Koronan hellittäminen ja tuleva yhteiskunnan uudelleen avautuminen vaikuttanee luottojen kysynnän kasvuodotuksiin nyt jo yritystenkin kohdalla.

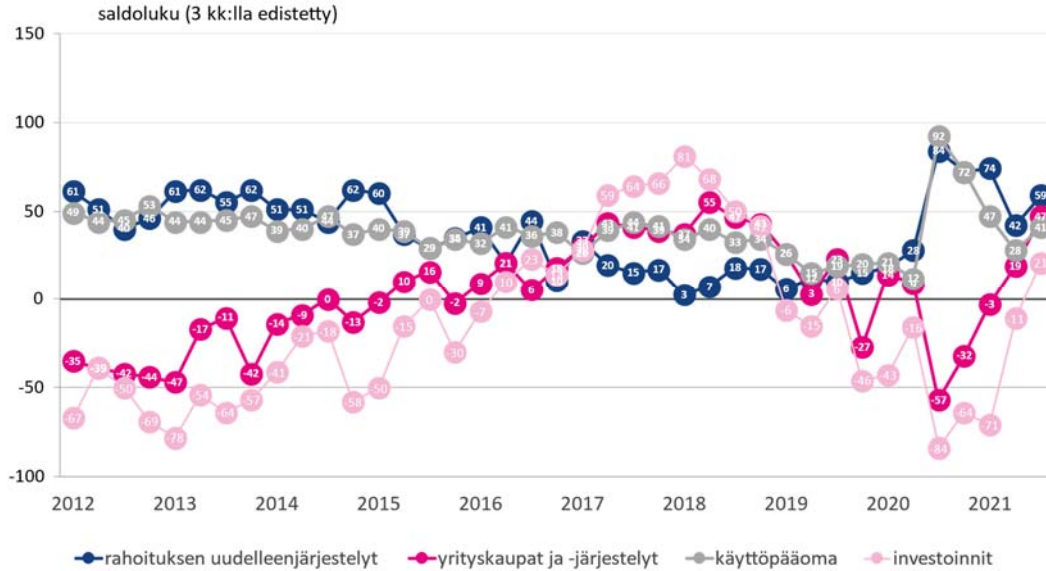
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalla ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Koronan aiheuttamat vaikeudet näkyvät yrityslainoituksessa vieläkin. Käyttöpääomaan ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin tarvittavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan vilkastuvan kesän 2021 aikana. Samoin yrityskauppoihin ja -järjestelyihin käytettävien lainojen kysyntäodotukset ovat vahvassa kasvussa (kuvio 6.). Uusi piirre on, että investointien käynnistämisen lainarahalla arvioidaan yleistyvän alkaneena kesänä. Sen saldoluku nousi 21 pisteeseen, ja jo 38 prosenttia kyselyn vastaajista arvioi investointeihin käytettävien luottojen kysynnän vilkastuvan kesän aikana.

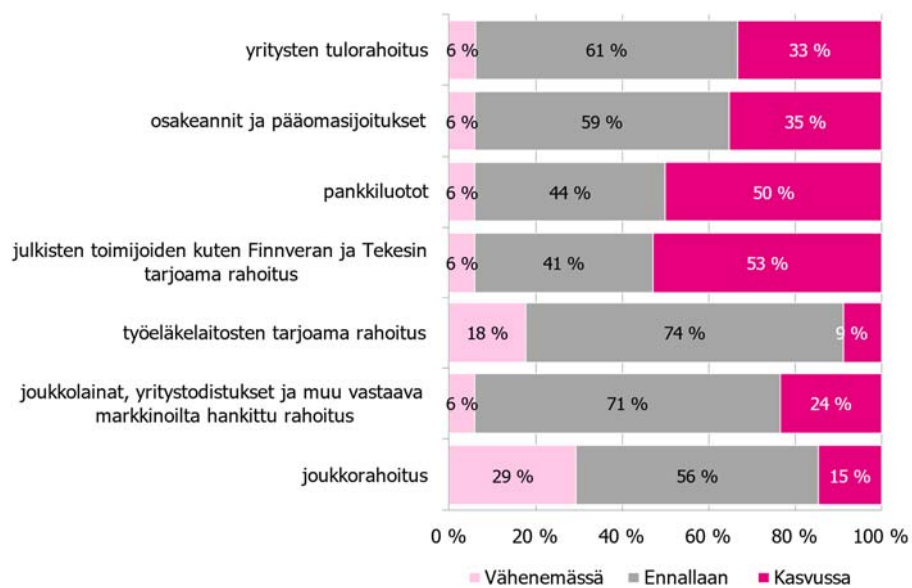
² Vuosien 1997–2021 keskiarvo

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten rahoituksessa turvaudutaan edelleen vahvasti julkiseen rahaan. Pankkiluottojen käyttö nähdään kuitenkin tällä hetkellä jo lähes yhtä houkuttelevana. Tulorahoituksen sekä osakeantien ja pääomasijoitusten houkuttelevuudet ovat nekin kasvussa. Myös markkinarahoituksessa nähdään jo selvää kasvumahdollisuutta (kuvio 7.). Työeläkelaitosten rahoitus on vähenevää, samoin joukkorahoitus.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA

